

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Söndagen, den 29 Augusti 1767.

Slutet af Samtalet imellan Alexander och Eremiten.

Philosophen. Den är mindre rar, än du tror. Det är mera almannt, kan hända äfwen lättare at göra stora gerningar, än at uppfylla sina skyldigheter.

Då jag, ifrån denna min grotta, med et ögnkast beser hela denna jordgrunden, som wi bebo, och den långa kädjan af tider, som hafwa alstrat alla händelser, wisar sig werlden för mig likasom på två olika tafvor: jag ser på ena sidan stora och förträffliga gerningar, lysande dygder, märkelige olyckor, högmodets swarta försök, hämdens gruswelighet, och de hwålfningar i riket och regeringar, som man wäl kallat lyckans spel; men äro i sig sjelfwa ej annat, än nödwändiga werkningar af våra bögher; på den andra sidan finner jag en bråknelig mängd af mörka laster, af obekanta begångna nedrigheter, af hemliga odygder; en myc-

fenhet af enskilda olyckor, hwilkas ynkeliga skri måtte tystna för wapens buller och allmänhetens klago, rop öfwer elände och uselhet. Mitt i denna hwirfweln, (hwad skal jag annat kallar) är det den enda lycksalighet, som står at finna på jorden, til at icke göra ondt, och at icke lida något sådant. Detta är en lott, som icke faller, utan på et ganska ringa antal människo-
 skjor: jag har önskat at den skulle blifwa min; och geck därfore, då jag ännu icke war mer än tjugo år, til denna enslighet, sällskapad af intet annat, än allenast några böcker och nöd-
 wendiga matredskaper. Det är nu fyratio år, som jag lewrat här, och jag har ännu icke känd det mistycke och osmak för sig sjelf, som man kallar ledsnad, och som är en icke den minsta af människo-
 släktets olyckor. Hwad dig widkommer; har du waret en af de Bilder, som jag skildrade på första tafeln; du har kommet til werlden, at hon skulle darra för dig. Din lefnad har waret märkwärdig, och ysande; men bullersam och orolig: min åter ganska mörk; men stilla och ostyldig. Döm nu, hwilken af oss närmast hunnet den lycksalighet, hwartil alla människo-
 skjor gemensamt syfta.

Alexander. Man är icke Herre öfwer sit öde. Du war född allenast för denna grottan: jag för hela werlden, och jag känner hos mig sådana begär, höga sanningar och affigter, hwilka ingen ting i werlden kan til intet göra. Ero, at där är någe uti, at föreställa sig huru
 tusende

tusende-tals människor tillskrifwa dig sin rätt til at lefwa, och icke andas utan på din befallning. Jag twcker mig wara bättre än alle andre, emedan jag twingar dem at lyda mig. Tmedlertid, då lycka och medgång kunna förblinda; skulle det wara mig kärt, om en sådan man, som du, som blifwet wis igenom din enslighet och fyratio års anställda betraktelser, wille följa och uplysa mig. Kom då och blif min wän; jag wet konsten at winna, du skal lära mig den at regera.

Philosophen. Alexander, det är ännu ej mera, än en half timme jag sedt dig, och du begär af mig något, som jag icke en gång wille göra för en människja, hwilken jag kände äfwen så wäl som mig sjelf. En fyratio-årig wishet bör icke slutas med et felseg. Tro mig, min Prins! sanningen står just i detta ögnablicket imellan oss: hon talar igenom min mun, och du hörer hånne; men, om jag fölgde dig til Hofwet; skulle jag lemna hånne qwar i min grotta. Det är ingenstädes, utan här, som jag wägar tala, och du får höra hånne.

Alexander. Nej, frukta ingen ting, hon skal aldrig misshaga mig: för öfrigt, lärer dig ej din Philosophie, at du bör äfswentura alt, för at låta Konungar förstå sina pligter, och bör du wäl därföre lida? Är det ej din skyldighet at göra dig så nyttig för werlden, som möjligt är, hellre, än at idla här en fåfång och til ingen ting slytande wishet??

Philosophen. Sådän är icke min Philosophie: jag är helt öfvertygad om, at hwar och en är sig sjelf närmast, och det är falskt, at jag är förbunden til at göra mig olyckelig, för at befrämja andres wälgång.

Alexander. Således älskar du icke människor.

Philosophen. Jag älskar dem ej, jag hatar dem icke heller. Jag älskar dem icke; ty de äro ej älskans värda: jag hatar dem icke; emedan hatet är en beswärlig och swär känsla. De angå mig icke. Jag förundrar mig öfwer en ädelsinnad människja (som där eljest finnes någon) som bemödar sig, utom affigt på förtjenst, at befrämja andres lycksalighet; men jag fölger icke hans exempel: man är icke mera lyckelig, för det man winner folks förundran. Människjorne förtjena icke at man tjänar dem för deras egen skull, och de blifwa ock sällan tjenta af det skälet, och, om det intet woro så, ho skulle kunna förlåta dem deras ofacksamhet? **Alexander,** jag är icke lyckelig utom min grotta; hwad bry mig werldens olyckor? Jag synes dig, kan hånda, hård och obewekelig; men jag är billig och uprigtig; billig, ty jag älskar mig mera än andra människjor, uprigtig, emedan jag widgår et tycke, som är grundat hos hela människjoflo-slägtet, som man söker dölgå i sit tal, men ens gerningar uppenbara. **Gack,** Alexander, du är i den glada belågenhet, då man kan göra sig säll, och lyckelig på andres bekostnad! Kom
i hög

i hog, åtminstone, om det icke är någon skyldighet at göra människor gagn och nytta, at det är en last at göra dem skada.

Alexander bød härpå Philosophen. farwål, och gick för at söka sit folk. Han grundade på hwad som skedt, och började göra sig sjelf räkning för sina gjorda årsringar. Uteligen gaf man honom tillkänna at fienden war i antågande. Trompetten bodade upbrott, och han glömde alt.

Stads Nyheter.

Götheborgska Wexel-Priset.

Lörd. d. 22 Aug. Onsd. d. 26 Aug.

London	53	-	52	-	Dal. R:mt.
Amsterdam	50	-	48 $\frac{1}{2}$ à 48 $\frac{3}{4}$	M:f R:mt.	
Hamburg	48 $\frac{1}{2}$	-	47	-	M:f R:mt.

Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen födde 7 gossar och 1 flickobarn: Wigde Mure-Gesellen Anders Erikson och Enkan Anna Gunnesdoter, Hus-Zimmermannen Hans Johanson och Wigant Gunla Andersdoter: Döde Kloekaren wid Domkyrkan Jacob Grundell, 47 år, af tarande sjukdom, Zimmermannen Carl Bratt, 45 år af slag, Handelsmannen Jacob Dailly, 85 år, af alderdom, Enkan Anna Elisabet Kempe, 72 år af dito, och 2 barn af feber och slag.

I Tyyska Församlingen födde 3 barn.

M m 3

I Krono

I Kronhus Församlingen födde 8 barn: Wigde Handtlångaren Jonas Westervling och Pigan Stina Hangström, Soldaten Wilhelm Plecatis' och Brita Olofsdoter: Döde Soldaten Olof Sahlbergs hustru Christina Flyberg, 35 år, af durklop, Soldaten Johan Åbergs hustru Brita Wollenberg, 36 år, af lungfot, och 5 barn af bröstsjuka och slag.

Framkommer til Catechismi Förhör: Måndagen Wallgatans Rote. Tisdagen Kongsgatans Rote. Onsdagen Kyrkogatans Rote. Torsdagen Drottningegatans Rote.

Kundgörelser.

Af sal. Biskop Pontoppidans Collegium Pastorale Practicum, på Svenska öfversatt, och trykt i Stockholm, förlidet år, med bifogade anmärkningar, rörande Svenska Kyrkoförfattningen, finnes hos Gymnasii Bibliothecarien Herr. Magister Brag några exemplar vinbundna för 9, och inbundna, i wackert wälstt band, för 11 Dal. S:mt stycket. Man tager här altså ej et Kopparöres winst på en bok, som man önskar, blott för sin uppbyggelighet och oumbärlighet för samwets omma Prästecandidater, måtte blifwa här i Stiftet allmänt känd och verkande.

De som willa blifwa egare af Herr. Magister Joh. Aurelii Bok: Hela den Evangeliska Historien om wår Herre och Frälsare Jesu Christo, om hwilken särskilt trykt

Kunds

Kundgörelse, en gång jämte Spionen, utdelades,
 Kunna därtill, ju förr ju håldre, anmäla sig,
 antingen hos Författarens broder Herr Sa-
 muel Murell, som bor wid Källaren Tre Rems-
 mare, på Kyrkogatan, där Lack-fabriken är,
 eller och härpå Langiska Tryckeriet: ständan-
 des det i hvars och ens Subscribers behag,
 at med 2 Dal. S:mt betala boken straxt, eller
 och blott upskrifwa sit namn, til wisshet, at
 man afhentar, och betalar Boken då den blif-
 wer färdig.

Konung Carl den Tofstes Lesvernes Be-
 skrifning, på Tyfka, med Kopparstycken, 3 de-
 lar, uti wäl conditionerade Franska Band, är
 på Boktryckeriet insatt til salu.

För en Hederlig Man är des öfvertåte
 wagn, som stått uti gamla tyghuset wid hästes-
 torget, af illa sinnada människor, beröfwad
 Kläde, läder, och remmar. Om någon redan
 fått, eller får: underrättelse om hwilken eller
 hwilke denna wäldsamhet föröfwadt, och så-
 dant här tillkänna gifwer; skal han för mödan
 undfå 10 Daler S:mt.

Et aflångt förgylt silfwer-saltkar, med kru-
 sade bråddar, förfärdigat af Guildarbetaren
 Fernlöf, är, ur Egarens eget rum, förkommet.
 Billig wedergållning läfwas åt den, som up-
 täcker meublen.

Hos Herr Jac. Mellgren finnas lotter för
 andra Classen uti Generalitets Lotteriet: drag-
 ningen sker nästa wecka. Ufwen påminnes så
 wäl

wåt dem som fått winster i första Classen, at de samma hos honom afhemta, som och dem, hwilka ärna appellera, at de sådant intet församma. På samma ställe fäs och lotter från Gemen, a 1 Dal. 3 öre stycket. Planerne ses hos bemålte Herr Mellgren och på Børsen, hwarst äst äfwen dessa Lotter kunna köpas.

Hos Fru Anna M. Liedberg finnes nyliken inkommen extra god olja, oliver, capris, och anjovis, i flaskor, för billigaste pris.

Samtelige Creditorerne uti Betulanderiska Sterbhuset, anmodas at sammantråda til öfwerläggning nästkommande Tisdag eller den 1 September Klockan 3 efter middagen.

Uti et hederligt hus i Mästugget wid smala gängen, borthyres, til nästa Michaelis, hela öfwerwåningen, bestående af sal, förmak, och tvåanne kamrar, alla wäl försedde och med tapeter strade: tillika uplåtes et wäl conditionerat kök, och tvåanne rum det ena äfwen med kakelugn i undra wåningen, utom wedbod och tilräckeligt windsrum. Den härtil hogade Hyresmannen underrättar jag widare muntligen.

Sedan Klockgjuteriet, och hwad därtill hörer, flera år, här i Staden legat i tråde, har Högådle Magistraten antaget en ung Mästare, som utkastar sig at både för Staden, och Landet förfärdiga alt metall och mässings gjutarbete. Werkeliga prof, at han denna konsten i grund förstår, ligga redan för alles ögon.